

GLASILO K. S. K. JEDNO!

Ishaja vsako srce.
 Lastalna Kraljako-Slovenska Katoliška Jednota v Zdrženih državah ameriških.

Uredništvo in upravnništvo: Chicago, Ill.
 Telefon: Canal 2487.

Naredilna: \$0.98
 Za štano, na leto \$0.98
 Za nečlane 1.50
 Za inozemstvo 2.00

OFFICIAL ORGAN
 of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
 of the
UNITED STATES OF AMERICA
 Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE: CHICAGO, ILL.
 1951 West 22nd Place, Phone: Canal 2487.

Subscription price:
 For Members, per year \$0.98
 For Nonmembers 1.50
 For Foreign Countries 2.00

Mojemu narodu.

Složil Jos. Stritar.

Narodi boje bijejo krvave,
 Oblastno zemljo z mečem si delijo;
 Narodom z jeklom pišejo postave,
 Ki v sužnih sponah žalostno medlijo;
 Krvavi lavor si vijo krog glave,
 Pridobljen z jokom vdov in podrtijo;
 Brat z bratovo krvjo si piše dela,
 Da slava njih na veke bi živela!

In ti moj rod? — Kjer sodijo osode
 Narodov se, tam glas se tvoj ne čuje;
 Trobojna tvoja kdaj zastava bode
 Vihrala tam, kjer bojni bog kraljuje?
 Kdaj ti ponosno vodil boš narode,
 Kdaj pride doba, da Slovan kraljuje? —
 Oj tiho, če ti zdaj je sreča krvava,
 Slovana slava čaka nevenljiva!

Po svetu koder se oko ozira,
 Razsaja maščevanje, srd, krivica;
 Mogočni brata slabjega zatira,
 Trpi človeštva večja polovica.
 Sovraštva svet je poln in poln prepira,
 V temo zavita sveta je resnica:
 Kdo v bran se stavlil bode sili jezni,
 Kdo luč prinesel bratovske ljubezni?

Ti rod moj, mili rod! ti hudobije,
 Sovraštvo razdejal boš carstvo kletu.
 Komu pač v prsih blažje srce bije,
 Komu za bratov srečo bolj je vneto?
 Ti boš pomiril smrtne razprtije,
 Prinesel ljudstvom bratoljubje sveto;
 Tvoj bode venec zmagne nekrvave:
 Naprej moj rod — "Naprej zastava Slave!"

Domovina Vas kliče.

Rojaki ameriški Slovenci!

Ali ste že čuli glas naše nove domovine, ki kliče te dni vsem narodom: Vstanite! Zdrnite se! Pomagajte do zmage. Kupujte bonde Svobode! — Ta klic velja tudi za nas, ameriške Slovence, bodisi že podanike, ali nepodanike Združenih držav. In še več! Ta klic ne prihaja samo iz glavnega mesta naše nove domovine, čuje mo ga tudi preko morja iz naše stare domovine, ki ječi že stoletja pod krutim avstrijskim jarmom. Tudi naša tužna majka Slovenija nam kliče: "Ameriški Slovenci! Vstanite. Zdrnite se! Pomagajte Ameriki do zmage, da bom enkrat tudi jaz rešena in svobodna kakor Vi! Če bo zmagala Amerika, imam še trdno upanje do rešitve. Kupujte torej njene bonde Svobode, ker s tem, bo pomagano tudi meni!"

Dragi rojaki in rojakinje! Predvsem cenjeni člani in članice K. S. K. J. Gotovo vam je že znano, da bo vlada Združenih držav razpisala 4. Vojno posojilo z dnem 28. sept. Podpisovanje teh bondov bo trajalo 3 tedne, do 19. prih. meseca. Vlada potrebuje zopet 6 milijonov dolarjev v vojne svrhe in sicer za dosego — zmage. V sled tega se naziva prihodnje Vojno posojilo: "Posojilo za zmago."

V zgodovini Združenih držav bodo ostali gotovo z zlatimi črkami zapisani tedni od 28. sept. do 19. okt. 1918, ker v tem času bo pokazal ves ameriški narod javno željo in sredstvo do končne zmage. Menda ga ni človeka danes na svetu, ki bi se dvonil, da Amerika ne bo zmagala! Ker je Amerika popolnoma v svesti si te zmage, hoče v doglednem času povišati svojo armado na 4 milijone mož. Tako ogromno podjetje ali delo pa stane tudi ogromno denarja. V sled tega se je obrnila naša mogočna Kolumbija do vseh svojih vrlih sinov in hčera, da naj ji sedaj priskočijo na pomoč — do zmage. V to svrho kliče naša Kolumbija svoje junške fante v boj, pod zvezdasto zastavo, ki dandanes že zmagonos-

no plapolala na raznih krajih francoske fronte tudi že na nemškem ozemlju! Ta zastava mora enkrat zaplapolati tudi nad kajzerjevo palačo v Berlinu in v naš belih Ljubljani!

Ker pa ne moremo vsi Amerikanci na bojno polje, se borimo proti Nemcem lahko tudi doma s tem, da kupujemo pridno bonde Svobode (Liberty bonde); saj gre ves ta denar v vojne svrhe za vzdrževanje naše slavne armade pred nemško trdnjavo Metz. Vsak dolar, kupljen za bond Svobode, znači žebelj za kajzerjevo rakev. Zvezniki so mu že izkopali grob, sedaj je treba le še lopate, s katero ga bodo zagrebli.

Na ravno tej strani lista čitate lahko mirovne pogoje in zahteve našega dnevnega predsednika Wilsona, katere je že tlikokrat objavil celemu širnemu svetu. To so naše mirovne točke od katerih Amerika za počitno odstopi. Ali ni vsaka izmed teh točk važna? Da pomembna je tudi za nas ameriške in starokrajске Slovence. Predsednik Wilson je zapisal na mirovno tablo: "Dajte pravico vsem malim narodom, kakoršno zaslužijo, potem bomo pa govorili in miru!" To je naš slavni predsednik že ponovno povedal tako zopet pred nekaj dnevi Avstriji, ki ga je vprašala, kaj misli Amerika o miru?

Ali je sploh najti med nami še kakega takega nehvaležnega in mlačnega, da se ne bo odzval klicu naše nove in stare domovine? Boljši bi bilo zanj, da bi ga ne bilo nikdar v Ameriko, ker tak rojak nam dela sramoto. Tak človek ima okamenelo in gadje srce. Tak človek je brezdomovinec!

Rojaki Slovenci in Slovaški! Stopite torej na nogo! Okrog 200,000 nas je tukaj. Ako ku- s sleherni izmed nas en bond Svobode vsaj za \$50. — bomo spravili skupaj zopet \$1,000,000 kot pri Tretnem Vojnem posojilu. Naj pa skuša sleherni izmed nas podpisati rajne bonde za \$100. —, da bo krona našega domoljubnega dela še večja.

Kupujte torej in podpisujte bonde Svobode!

(Spisal L. Varnum Voulfe.)
 Svoboda je najbolj sveta in pomembna stvar v našem jeziku. Za svobodo so se borili že naši predniki ter žrtvovali zanjo svoje življenje. Svoboda je ono pleneno načelo, ki daje kakemu narodu ugled, mir in srečo.

Svoboda nas učil, da moramo ljubiti svojo domovino, vlado in vse institucije naše ljudovlade. Svoboda je glavna podlaga za splošen napredek in civilizacijo. Dandanes, osobito to uro naj bi bil naš glavni namen delovati tako, da bomo našo svobodo za vedno ohranili.

V svrhu tega imamo dandanes lepa sredstva — bonde Svobode. Vsakdo kdor podpiše kak bond Svobode (Liberty Bond) izkaže s tem svoje patrijotično delo do naše vlade. To priznanje gre bogatim in revnim, ki kupijo te bonde. Bond Svobode, za katerega jamči vse imetje Združenih držav, je varen vojni pripomoček. S tem bondom kaže državljan zaupanje v višje ideale. Ta bond priča, da Amerikanci vernijej v tradicije tega stoletja, da morajo ostati vse naše stare tradicije še v prihodnje nezlomljive v svetovni zgodovini.

Naj torej ves svet posluša odmev naše pomoči: Amerika deluje za mir, pravico, bratstvo, zmagovito prijateljstvo vseh svobodnih narodov. Ako bomo kupovali torej bonde Svobode — prihodnje (četrti) izdaje, bomo s tem prebili železno voljo in steno." Vsem evropskim bojovnikom zoper svobodo naj bo sledeči odgovor: Amerika je združena v svobodi v posameznih državah, združena v načelih, da naj se odstrani avtokracija, združena v vseh stvareh, ki tvorijo ljudski parlament in kot narod se je odločila, da se zavedno odpravi tirane pravice in človečanstva! **Podpisujte in kupujte torej bonde Svobode!**

Oklic državnega zakladničarja.

Tajnik državnega zakladniškega urada W. G. McAdoo v Washingtonu je izdal te dni v javnost oklic na vse lastnike bondov Svobode (Liberty Bonds) prve in druge izdaje, da naj iste zamenjajo do 9. novembra t. l. v nove bonde, ki donšajo 4 1/4% obresti in ne samo 4%. S to zameno bo imel sleherni lastnik bondov prvih izdaj na leto za 1/4 odstotka na leto več koristi.

Zakladniški department pozivlja torej vse lastnike bondov Svobode prvih dveh izdaj, da naj iste zamenjajo takoj, ali do 9. novembra, ker je rok za zamenjavo določen samo do omenjenega dne. Zamenjavo vam bo poskrbela vsaka banka brezplačno.

Zakladniški tajnik priporoča dalje vsem lastnikom bondov Svobode, da naj iste registrirajo s posredovanjem kake banke.

Registracija bonda pomeni, da se vpiše bond samo na ime lastnika; da ima samo dotičnik lastninsko pravico do njega; da ga bo lahko samo dotičnik zamenjal. Kdor ima svoj bond Svobode registriran, se mu ni treba bati kakih izgube, če mu kdo bond ukrade, ali če morda tako registrirani bond Svobode izgubi.

Pri tem naj bo povdarjeno, da bondov Svobode zadnje ali III. izdaje Third Liberty Loan) ni potreba izmenjavati glede obrestne mere na 4 1/4% ker ti donšajo že toliko obresti; zamenjati se more le bonde Svobode I. in II. izdaje; pač se pa lahko bonde III. izdaje registrira, kakor gori označeno.

Mirovni pogoji Združenih držav.

Ko je šla Avstro-Ogrska pred nekaj dnevi po naročilu Nemčije v žrjavico po konstanj s svojo abotno mirovno ponudbo, so ji Združene države odgovorile, da obstajajo trdno na onih mirovnihih pogojih, katere je predsednik Wilson še svoječasno javno povedal. Mirovnihih pogojev na katere se opirajo Združene države je 14. Iste je predsednik Wilson v svoji poslanici na kongres dne 18. januarja 1918 označil kakor sledi:

- 1.) Odkrita in jasna mirovna pogajanja v vseh mednarodnih sporih.
- 2.) Popolna svoboda morja v mirovnem in vojnem času na podlagi mednarodnega prava.
- 3.) Odprava vseh ekonomskih zaprek in ustanovitev enakopravnih trgovinskih pogojev med vsemi narodi, ki bodo ugotavljali mir in ki bodo podlaga njih združnega obstanka.
- 4.) Garancija, da se bo reduciralo oboženo narodno silo na najnižjo stopinjo v prilog varnosti doma.
- 5.) Nepristranska prenova vseh kolonijalnih zahtev; opirajoč se načelo, da imajo prizadeti narodi jednake težnje z ozirom na koristi svojega vladanja.
- 6.) Evakuacija vsega ruskega teritorija in priložnost Rusiji do svojega razvoja.
- 7.) Evakuacija Belgije, ne da bi se pri tem kaj kršilo suvereniteto iste.
- 8.) Vse francosko ozemlje se mora osvoboditi, povrniti in popraviti zato, ker si je Nemčija prilastila Alzacijo in Loreno.
- 9.) Preuredba italijanskih mej, z ozirom na priznane obmeje erte po narodnosti.
- 10.) Najbolj svobodna priložnost za avtonomni razvoj avstro-ogrškega ljudstva.
- 11.) Evakuacija Rumunske, Srbije in Črne gore in da bode imela Srbija prosti dostop do morja. Mednarodna garancija za ekonomsko in politično neodvisnost in teritorialno samostojnost balkanskih držav.
- 12.) Suvereniteta turškega dela ozemlja pod otomanskim cesarstvom. Turčija mora ugotoviti tudi drugim narodom pod njeno vlado varnost življenja ter priložnost do avtonomnega razvoja. Dardanelska morska ožina mora biti pristopna vsem narodom.
- 13.) Ustanovitev neodvisne poljske države vpoštevši ozemlje, na katerem živijo izključno Poljaki. Poljakom se mora ugotoviti prosti dostop do morja, politično in ekonomsko in teritorialno neodvisnost na podlagi mednarodnega prava.

14.) Zveza narodov, ki bo tvorila medsebojne garancije politične neodvisnosti, in enako teritorialno pravico za velike in male države.

Službena zastava.

Službena zastava (Service flag) se imenuje valed tega tako, ker znači gotovo osebo, ki je v vojni službi Združenih držav. Dasiravno ima ta zastava tako lep in značilen pomen, vendar ista ni uradna (oficijelna) zastava Združenih držav.

Obris in načrt te zastave je prvi izdelal Mr. R. L. Queisser v Clevelandu, Ohio. Dotičnik je služil svoječasno kot kapitan pri stotnji strojnih pušk 5. infanterijskega polka države Ohio, sedaj 145. U. S. Inf. V sled neke ponesrečbe v službi je šel označeni častnik v pokoj. Imel je pač še dva sina, prideljena kot častnika Narodni gardi. Ko je Amerika napovedala Nemčiji vojno, sta bila oba Queisserjeva sinova sinova prideljena še Narodni gardi. Oče teh častnikov je bil, trdno prepričan, da bosta njegova oba sinova poklicana pod orožje, ali v vojno službo; to ga je tako navdušilo, da je izumil in izdelal Službena zastavo, ki je dandanes v rabi širom Združenih držav.

Povedali smo že bistveni pomen Službene zastave. — Naj si bo torej že domačin ali inozemec, moški ali ženska, naj bi imel to zastavo v posebni časti kot dragoceno svetinjo, kot spomin in dokaz, da se kdo izmed njegovih sorodnikov bojuje v vojni pod našo Zvezdasto zastavo, da bi se ohranilo njegovo svobodo, našo svobodo in svetovno svobodo.

Dosti posameznikov še danes ne umeje tega pomena Službene zastave, dasiravno je videti iste v tisočih in tisočih oknih širom Združenih držav. Barva, ki tvori to zastavo je podobna naši Zvezdnati zastavi: rdeča, bela in višnjava.

Vsako, bodisi že rojen v inozemstvu ali v Združenih državah, ki ima kakega svojca v armadi ali mornarici Združenih držav, ima pravico razobesiti v svojem oknu

Službena zastavico. Ta zastava pomeni čast. Te pravice si ne morete z denarjem kupiti. Službena zastava je za bogatine in za reveže povsem jednaka.

Vsaka službena zastava nosi v sredini po eno višnjevo zvezdo za vsako osebo, ki se nahaja v vojni službi. Ta oseba je lahko moški, ženska — vojak ali bolniška strežnica. Vsakdo, kdor ima kakega sorodnika na bojnem polju, četudi ni dotičnik v dejanskem boju — je opravičen do Službene zastave.

Srebrna zvezda nad višnjevo znači, da je bila kaka oseba ranjena v vojni službi; zlata zvezda pa pomeni, da je ona oseba padla častne smrti v vojni službi.

Večje korporacije, tovarne, društva in Jednote rabijo tudi Službene zastave v počast onim bivšim svojim uslužbenecem ali članom, ki so odšli v vojno. Te zastave so narejene v večji velikosti, da lahko vihrajo na drogu. Namesto večjega števila zvezd se lahko vsije v eno samo večjo višnjevo zvezdo skupno številko vojakov. Naša K. S. K. J. ima v svojem uradu Službena zastavo v kateri je višito število 228 (skupno število članov-vojakov.) Poleg tega je na tej zastavi označena tudi ena zlata in ena srebrna zvezda.

Skoro vsi svetovni narodi so zoper Nemčijo, ker so prepričani, da se bojuje povsem krivično in da ne ravna pošteno. Združene države se borijo za svobodo, pravico in za svojo čast, tako tudi za svobodo, pravico in čast malih narodov, ki se ne morejo sami braniti. Amerika ne vodi vojne samo zase, ampak tudi za one svetovne narode, ki ljubijo svobodo in ki hočejo živeti v napredku, sreči in blagostanju.

Oj budite, što još nieste bili: Jedan narod sam po sebi čili, pa če biti, što je negda bilo!
 Petar Preradović
 ("Kraljevič Marko");

Pri Slovencih je preveč občutljivosti in zavisti; toda pri nas mora biti ker smo majhen narod, vsak narodnjak velik značaj.
 Davorin Trstenjak.

PROVE THAT YOU ARE A 100% AMERICAN TODAY IT IS AN HONOR TO SAY: "I AM AN AMERICAN"

When you see a boy in the U. S. khaki, or a blue-jacket from our Navy, it makes you proud to say—
"I AM AN AMERICAN"

When you read of the heroic acts of our boys on the fighting front, it makes you thrill when you think—
"I AM AN AMERICAN"

You have a right to say that:

IF you are doing YOUR SHARE;
 IF you are obeying cheerfully the laws and regulations made necessary by the war;
 IF you are learning to speak the language of America, or helping others to learn it;
 IF you are a citizen or preparing to become a citizen of America;
 IF you are backing the LIBERTY LOAN with every dollar you can possibly invest;
THEN you have the right to say with pride

"I AM AN AMERICAN"
BUY LIBERTY BONDS

The United States Government through the DEPARTMENT OF THE INTERIOR BUREAU OF EDUCATION will cooperate with racial, foreign language and other agencies for a better understanding of America and the promotion of better relations between foreign-born and native-born Americans. Write for suggestions.

POKAŽITE, DA STE 100% AMERIKANEC

ČASTNO JE DANES REČI: "JAZ SEM AMERIKANEC".

Če vidite kakega mladeniča v U. S. "khaki" obleki, ali pomorščaka v višnjevi uniformi, tedaj rečete s ponosom: "JAZ SEM AMERIKANEC".

Kadar čitate o junških činih naših fantov na bojni fronti, vas prevzame neki občutek, da zopet vzkliznete: "JAZ SEM AMERIKANEC".

PO VSEJ PRAVICI LAHKO TO TRDITE:

ČE izpolnujete SVOJE DOLŽNOSTI;
 ČE voljno izpolnujete postave in določbe potrebne za vojno;
 ČE se učite ameriškega delnega jezika, ali če pomagate drugim pri tem poduku;
 ČE ste ameriški državljan, ali se se pripravljate za to;
 ČE pomagate kaj POSOJILU SVOBODE in naložite v to posojilo vsak dolar po svoji možnosti;

Potem ste popolnoma opravičen, da rečete s ponosom: "JAZ SEM AMERIKANEC".

KUPUJTE BONDE SVOBODE!

Vlada Združenih držav bo s posredovanjem DEPARTAMENTA NOTRANJNH ZADEV URADA ZA IZOBRAZBO, sodelovala s raznimi agencijami posameznih narodnosti, tujih jezikov in dr. za boljše spoznavanje Amerike in za razkiranje boljših odnosov med Američani, ki so rojeni v inozemstvu in med to rojenimi. Pišite za navodila.

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048

od ustanovitve do 1. avg. 1918 skupna izplačana podpora
\$1,411,830.32.

GLAVNI UREDNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
II. Podpredsednik: Math Jerman, 321 Palm St., Pueblo, Colo.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Azbe, 620-10 St., Waukegan, Ill.
Pooblaščenec: Ralph F. Kompore, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Josip Dunda, 704 North Raynor Ave., Joliet, Ill.
Martin Nemanich, 1900 W. 22 St., Chicago, Ill.
Math Kostainsek, 302 No. 3rd Ave. West, Virginia, Minn.
John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
Frank Francić, 311-2nd Ave., Milwaukee, Wis.

FOROTNI ODBOR:

Mihael J. Kraker, 614 E. 3rd St., Anaconda, Mont.
Geo. Flaajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2112 W. 23rd St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Anton Burgar, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., N. E., Cleveland, Ohio.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon Canal 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavna tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročila pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

URADNO NAZGANILO.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA K. S. K. JEDNOTE.

Suspendovana članica zopet sprejeta.

K društvu sv. Jožefa št. 21 v Federal, Pa., cert. št. 2377, Miklavžič Helena, razred 16 \$1000. Zopet sprejeta dne 11. avgusta 1918. — Društvo šteje 64 članov (ic).

ŠESTI IZKAZ

izplačil nakazanih Mr. A. Mitchell Palmer, Alien property custodian (oskrbniku tujezemskega premoženja), Washington, D. C.

Zadnjišnji poročana izplačana svota	
12132	Ime umrlega(e) dr. št. Nakazana svota
21332	Frank Vampelj 11. \$150.00
1088	Peter Colarič 16. 50.00
20882	Joseph Turk 93. 600.00
20843	John Turk 151. 400.00
22376	Jakob Sarič 152. 150.00

\$ 1,350.00

Skupno nakazana izplačila : \$42,973.00
Nakazano dne 19. septembra 1918.

Cenjene zastopnike(ice) zgoraj omenjenih društev prosim, da blagovolijo to vpoštevati in izplačila v zastopniško knjigo zabilježiti.

Z bratskim pozdravom,
Glavni urad 20. septembra 1918.

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

URADNO NAZGANILO PRAVNEGA ODBORA K. S. K. J.

Iz dostavkov in prememb k ustavi in pravilom K. S. K. J., na strani 9, št. 14 je razvidno, da se plača za operacijo "Hydrocele" \$25.00.

Na strani 31, pod št. 14, pa je v angleškem prevodu označeno, da se za to operacijo plača \$50.00.

Članstvo K. S. K. J. naj blagovoli vpoštevati, da je v angleški prestavi pomota, dočim je original v slovenski pravilen in sicer, da se za operacijo vsled vodenice na mehurju (Hydrocele) — plača \$25.00, tako je označeno tudi v zapisniku glavnega zborovanja.

ANTON BURGAR,

predsednik pravnega odbora K. S. K. J.

IMENIK KRAJEVNIH DRUŠTEV K. S. K. J.

1. Društvo sv. Stefana, Chicago, Ill. — Predsednik John Terselich, 2300 So. Hoyle Ave. Tajnik Math. Grill, 2317 So. Kroll St. Zastopnik Anton Gregorich, 2112 W. 23. St. Redna seja se vsri vsako prvo nedeljo v mesecu v Slovenski cerkveni dvorani.
2. Društvo sv. Jožefa, Joliet, Ill. — Predsednik Anton Golobich, 211 Jackson St. Tajnik John Vidmar, 1112 N. Broadway St. Zastopnik John A. Telak, 1012 N. Chicago St. Redna seja se vsri vsako prvo nedeljo v mesecu v Slovenski cerkveni dvorani.
3. Društvo sv. Jurja, Joliet, Ill. — Predsednik John Kren, št. 309 Jackson St. Tajnik Joseph Panian, 1001 N. Chicago St. Zastopnik Mart. Kondla, starš 206 Jackson St. — Redna seja se vsri vsako drugo nedeljo v mesecu v solski dvorani.
4. Društvo sv. Cirila in Metoda, Tower, Minn. — Predsednik Frank Schweiger, box 835, Soudan, Minn. — Tajnik Joseph Oblak, box 1162, Soudan, Minn. Zastopnik Stefan Ahcin, box 734, Soudan, Minn. — Redna seja se vsri vsako drugo nedeljo v mesecu v Tower, Minn.
5. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill. Predsednik John Tombs, 118-4th St. Tajnik John Pražen, 1121-3rd St. Zastopnik Joseph Gende, 70-2nd St. — Redna seja se vsri vsako prvo nedeljo v mesecu v Math. Kumpovi dvorani.
6. Društvo sv. Jožefa, Pueblo, Colo. — Predsednik John Gern, 316 Palm St. Tajnik Peter Čulig, 1245 So. Santa Fe Ave. Zastopnik Math. Novak, 539 Stanton Ave. Redna seja se vsri vsako prvo nedeljo dopoldne in in vsako tretjo nedeljo v mesecu popoldne v lastni društveni dvorani.
7. Društvo sv. Cirila in Metoda, Joliet, Ill. — Predsednik Frank Triep, 1467 N. Hickory St. Tajnik Mat. Burgar, 706 N. Broadway St. Zastopnik

81. Društvo sv. Alojzija, Kerkhilar, box 1; zastopnik John Valentin, box 178; vsri v Huntington, Ark. Redna seja se vsri vsako tretjo nedeljo v mesecu.
82. Društvo sv. Jazana Krst. Ironwood, Mich. — Predsednik Math Eitmanich P. O. box 242. Tajnik in zastopnik Martin Bukoveta, 294 Kennedy St. Redna seja se vsri vsako tretjo nedeljo v cerkveni dvorani.
83. Društvo sv. Jožefa, Federal, Pa. — Predsednik John Vertanik, box 181 Bridgeville, Pa. Tajnik John Kerek, box 905, P. O. Burdine, Pa. Zastopnik Ignace Kerek, box 74, P. O. Burdine, Pa. Redna seja se vsri vsako drugo nedeljo v slovenski dvorani.
84. Društvo sv. Barbare, Bridgeport, Ohio. — Predsednik Andrej Hočvar, E. P. D. 2, box 78 1/2. Tajnik Anton Hočvar, R. F. D. 2, box 29. Zastopnik Joseph Hočvar, R. F. D. 2, box 29. Redna seja se vsri vsako drugo nedeljo v Slovenski dvorani v Boydsville, Ohio.
85. Društvo sv. Barbare, Blocton, Ala. — Predsednik Gregor Kokol, b. 187 Marvel, Ala. Tajnik in zastopnik Frank Križič, b. 16, W. Blocton, Ala. Redna seja se vsri vsako četrto nedeljo v prostorih sobr. Fr. Kerzic.
86. Društvo sv. Vida, Cleveland, O. — Predsednik Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., N.E. Tajnik Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., N. E. Zastopnik Jernej Knaus, 1052 E. 62nd St. N. E. — Redna seja se vsri vsako prvo nedeljo v Knausovi dvorani.
87. Društvo sv. Frančiška Šal. Joliet, Ill. — Predsednik Martin Težak, 1201 Hickory St. Tajnik John Lekan, 406 Marble St. Zastopnik Joseph Legan, 209 Indiana Street. Redna mesečna seja se vsri vsako prvo nedeljo v stari solski dvorani.
88. Društvo sv. Petra, Calumet, Mich. — Predsednik Mihael Majerle, 7. Chestnut St. Tam loc. Tajnik Paul K. Madronich, 16 Walnut St. Zastopnik Paul K. Madronich, 16 Walnut Street. — Redna seja se vsri vsako drugo nedeljo v cerkveni dvorani.
89. Društvo "Jesus Dobri Pastir," Eumclaw, Wash. — Predsednik Joseph Richter, E. F. D. 1 Eumclaw, Wash. Tajnik Joseph Malneritch, R. F. D. No. 1, E. F. D. No. 1, box 70. Redna seja se vsri vsako četrto nedeljo v društveni dvorani.
90. Društvo "Marije Device", Pittsburgh, Pa. Predsednik Peter Balkovec, 5216 Dresden Alley. Tajnik John Filipič, 5145 Carnegie Ave. Zastopnik Josip Pavlakovič, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa. Redna seja se vsri vsako prvo nedeljo v K. S. Domu, 67. Str.
91. Društvo sv. Petra in Pavla, Kansas City, Kans. — Predsednik Peter Majerle, 322 Ann Ave. Tajnik Peter Majerle ml. 415 N. 5th St. Zastopnik J. Bižal, 416 N. 5. St. Redna meseč. seja se vsri vsako prvo nedeljo v Slovenski dvorani, 615 Ohio Ave.
92. Društvo sv. Jožefa, Riggs, Iowa. — Predsednik Anton Fir, R. D. No. 2, Charlotte, Iowa. Tajnik Joseph Luketič, R. D. No. 2, Charlotte, Iowa. Zastopnik John Skalla, R. D. No. 2, Delmar, Iowa. Redna mesečna seja se vsri vsako prvo nedeljo v Riggs, Iowa, vsri vsako prvo nedeljo v društveni dvorani.
93. Društvo sv. Barbare, Hibbing, Minn. — Predsednik Marko Marolt, P. O. box 626. Tajnik John Povsha, 614 — 3rd Ave. Zastopnik John Povsha, 614 — 3rd Ave. Redna meseč. seja se vsri vsako prvo nedeljo v Espurinec dvorani.
94. Društvo sv. Jožefa, Pittsburgh, Pa. — Predsednik John Jovnikar, 5411 Camella Str. Tajnik John Bojanc, 207 — 57th St. Zastopnik Josef Lokar, 4840 Hatfield Str. Redna mesečna seja se vsri vsako drugo nedeljo v K. S. Domu.
95. Društvo sv. Alojzija, Steelton, Pa. — Predsednik Anton Matjasič, 157 Main St. Tajnik Anton Matjasič, 157 Main St. Zastopnik John Rozman, 620 So. Second Street. Redna meseč. seja se vsri vsaki tretji četrtek v društveni dvorani.
96. Društvo sv. Jožefa, Anaconda, Mont. — Predsednik Frank Petelin, 622 E. — 3rd St. Tajnik Michael J. Kraker, 614 E. 3rd St. Zastopnik Michael J. Kraker, 614 E. 3rd St. — Redna meseč. seja se vsri vsaki 1. in 3. torek v S. S. Petra in Pavla dvorani.
97. Društvo sv. Florjana, So. Chicago, Ill. Predsednik Mart. Golobich 9631 Ave. L. Tajnik Jacob Smrekar, 9520 Ave. L. Zastopnik R. F. Kompore, 9206 Commercial Ave. Redna meseč. seja se vsri vsako prvo nedeljo v Medoševi dvorani na 9485 Ewing Ave.
98. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont. — Predsednik John Smith, box 86. Tajnik John Kambly, P. O. box 70. Zastopnik Ant. Sustersich, box 187. Redna mesečna seja se vsri vsakega 14 in 18 dne v mesecu v Lozarjevi dvorani.
99. Društvo sv. Frančiška Seraf., New York, N. Y. — Predsednik Peter Petek, 308 E. 6. St., New York City; tajnik Joe Merčun, 323 E. 24. St., New York City; zastopnik Jernej Habjan, 1873 Putman Ave., Brooklyn, N. Y. — Redna mesečna seja se vsri vsako drugo soboto v Cerkveni dvorani, 62 St. Marks Place, New York City.
100. Društvo sv. Alojzija, Chicago, Ill. — Predsednik Frank Kozjek 2021 W. 22nd Place. Tajnik John Wukhshinich, 2432 So. Hamlin Ave. Zastopnik Martin Nemanich, 1900 W. 22nd St. Redna meseč. seja se vsri vsako drugo nedeljo v cerkveni dvorani.
101. Društvo Jesus Dobri Pastir, Pittsburgh, Pa. — Predsednik Michael Markovich, 1160 Voskamp St. N. S. Tajnik Joseph L. Bahorich, 5138 Dresden Way. Zastopnik Geo. Weselich, 5222 Keystone St. — Redna meseč. seja se vsri vsako tretjo nedeljo v K. S. Domu.
102. Društvo Marije Sedem Zalogi, Allegheny, Pa. Predsednik John Mravintz, 1107 Haslage Ave. Tajnik Fr. Trempas, 5146 Carnegie Ave. Zastopnik Jurij Gregurac, 4938 Hatfield St. Redna meseč. seja se vsri vsako drugo nedeljo.
103. Društvo sv. Petra in Pavla, Iron Mountain, Mich. — Predsednik Frank Staniša, 500 W. Hught St. Tajnik Anton Podgornik, 1004 W. Luding St. Zastopnik Alois Berea, 508 E. Smith St. — Redna meseč. seja se vsri vsako prvo nedeljo.
104. Društvo sv. Alojzija, Indianapolis, Ind. — Predsednik Anton Sekula, 772 N. Worman Ave. Tajnik Josip Urjnar, 2820 N. Calvelage St. Zastopnik Alojz Pon, 739 N. Worman Ave. Redna meseč. seja se vsri vsako prvo nedeljo v Cerkveni dvorani.
105. Društvo sv. Jožefa, Waukegan, Ill. — Predsednik Frank Jerina, 1017 Wadsworth Ave., N. Chicago, Ill. Tajnik Math. Ivanetič, 1018 Sheridan Rd., N. Chicago, Ill. Zastopnik Frank Opekca, 26 Lenox Ave., N. Chicago, Ill. Redna meseč. seja se vsri vsako drugo nedeljo v Slačovi dvorani.
106. Društvo sv. Alojzija, Indianapolis, Ind. — Predsednik Anton Sekula, 772 N. Worman Ave. Tajnik Josip Urjnar, 2820 N. Calvelage St. Zastopnik Alojz Pon, 739 N. Worman Ave. Redna meseč. seja se vsri vsako prvo nedeljo v Cerkveni dvorani.
107. Društvo sv. Jožefa, Waukegan, Ill. — Predsednik Frank Jerina, 1017 Wadsworth Ave., N. Chicago, Ill. Tajnik Math. Ivanetič, 1018 Sheridan Rd., N. Chicago, Ill. Zastopnik Frank Opekca, 26 Lenox Ave., N. Chicago, Ill. Redna meseč. seja se vsri vsako drugo nedeljo v Slačovi dvorani.
108. Društvo sv. Alojzija, Indianapolis, Ind. — Predsednik Anton Sekula, 772 N. Worman Ave. Tajnik Josip Urjnar, 2820 N. Calvelage St. Zastopnik Alojz Pon, 739 N. Worman Ave. Redna meseč. seja se vsri vsako prvo nedeljo v Cerkveni dvorani.
109. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont. — Predsednik John Smith, box 86. Tajnik John Kambly, P. O. box 70. Zastopnik Ant. Sustersich, box 187. Redna mesečna seja se vsri vsakega 14 in 18 dne v mesecu v Lozarjevi dvorani.
110. Društvo sv. Frančiška Seraf., New York, N. Y. — Predsednik Peter Petek, 308 E. 6. St., New York City; tajnik Joe Merčun, 323 E. 24. St., New York City; zastopnik Jernej Habjan, 1873 Putman Ave., Brooklyn, N. Y. — Redna mesečna seja se vsri vsako drugo soboto v Cerkveni dvorani, 62 St. Marks Place, New York City.
111. Društvo sv. Alojzija, Chicago, Ill. — Predsednik Frank Kozjek 2021 W. 22nd Place. Tajnik John Wukhshinich, 2432 So. Hamlin Ave. Zastopnik Martin Nemanich, 1900 W. 22nd St. Redna meseč. seja se vsri vsako drugo nedeljo v cerkveni dvorani.
112. Društvo Marije Vnebovzete, Forest City, Pa. — Predsednik John Pengarher, R. D. 2. Tajnik John Osolin, bx 492. Zastopnik Anton Bokal, box 552. — Redna meseč. seja se vsri vsako drugo nedeljo v Mestni dvorani.
113. Društvo Marije Pomagaj, Chicago, Ill. — Predsednica Matilda Duler, 1856 W. 23. Street. Tajnica Mary Blaj, 1854 W. 21. Place. Zastopnica Margareta Petrovič, 1920 W. 23 St. — Redna meseč. seja se vsri vsako tretjo nedeljo v cerkveni dvorani.
114. Društvo Marije Pom., Waukegan, Ill. — Predsednik Frank Gern, 1402 Jackson St. Waukegan, Tajnik John Zalar, 1021 Sheridan Rd., N. Chicago, Ill. Zastopnik Anton Marinčič, 1005 Sheridan Rd., N. Chicago, Ill. — Redna mesečna seja se vsri vsako drugo nedeljo v M. Slačovi dvorani.
115. Društvo Marije Čist Spoč., So. Chicago, Ill. — Predsednica Ursula Kučič, 9441 Ewing Ave. Tajnica Marija Jurysak, 9859 Ave. "L". Zastopnica Katarina Jakovič, 9621 Ave. M. — Redna meseč. seja se vsri vsako tretjo nedeljo v Medoševi dvorani.
116. Društvo Marije Sedem Zalogi, Pittsburgh, Pa. — Predsednica Maria Lukar, 4840 Hatfield St. Tajnica Josephina Fortun, 4822 Plum Alley. Zastopnica Ana Golobich, 4751 Butler St. Pgh. Pa. — Redna meseč. seja se vsri vsako četrto nedeljo v K. S. Domu.
117. Društvo sv. Alojzija, Fleming, Kans. — Predsednik Joseph Gerant R. 2 Pittsburgh, Kans. Tajnik Anton

- 11. St. — ... 167. Društvo "Kraljica Mira" ...

USTANOVNI SKLAD JUGOSLOVANSKE DEMOKRATSKE STRANKE. (Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.) O velikem ustanovni shodu Jugoslovanske demokratske stranke, ki se je vršil 29. in 30. junija v Ljubljani, prinaša Slovenski Narod od 1. julija obširno poročilo, iz katerega posnemamo: "Z iskreno radostjo in z globoko satisfakcijo prinašamo poročilo o shodu za osnivanje Jugoslovanske Demokratske Stranke ..."

polna svobode in neodvisnosti, kar je alfa in omega vseh naših prizadevanj. (Sprejeto.) Narodna ekonomija in promet. Poročevalec železničarski računski pregledovalec Gregorka: Kulturni in ekonomski napredek vsakega naroda je odvisen od promeneh zvez ... Vse naše glavne železnice so zgrajene v tujem cilju: "južna železnica" za Dunaj, "soška" za Berlin, "reška" za Budimpešto, "orientalska" za Carigrad. Za nas je najvažnejši savski sistem, ki veže naša glavna središča: Korosko z Ljubljano, Zagrebom, Bomo in Belgradom in s celim Balkanom. Železnice so aparat, ki omogočuje moderno trgovino, industrijo in poljedelstvo, ki se tiče torej vseh panog naše narodne ekonomije. Samo oni narod more postati močan, ki sam razpolaga s svojimi železnicami. Tako leži moč Ogrske v železnicah, ki vodijo vse v Budimpešto, s katerimi je podjarmila Hrvatsko in Bosno ter se uspešno ubranila dunajske prevlasti. Žalostno je železniško poglavje slovenske narodne ekonomije. Morali smo se boriti za vsak kilometer. Prvi predpogoj za izboljšanje prometnih razmer je svobodna jugoslovanska država. Železnice bodo porušile v jugoslovanski državi meje, ki delijo brate od nas. Resno je treba proučiti tudi vprašanje o potih. Ne morem se spuščati v detajle o važnosti morja. Razvoj aviatike bo znatno preuredil vse prometne zveze na celem svetu. Ves sedanji telegrafski in telefonski sistem je zgrajen v korist Dunaja in Pešte. Ker je prijet vprašanje našega celokupnega naroda, se ne sme ta predmet obdelovati z ozkega stranskega pogleda, temveč kot skupna zadeva največje važnosti. Za besedo se je oglašil inženir Para, ki je pozdravil prisotne kot član češke napredne omladine, govoril o ekonomskih razmerah med Čehi in Jugoslavi. Čehi teže po izhodu na morje. Dosedaj je bil za nje glavna luka Hamburg, a v novjšem času pa teže po Trstu, ki mora postati naše glavno pristanišče, velika jugoslovanska luka. Predlaga, da naj izvrševalni odbor prouči vprašanje, kako treba organizirati ekonomske odnose med Čehi in Jugoslavi. (Veliko odobravanje.) Odsek je odobril sledečo resolucijo: Ker se bo razvijal promet po vojni v tehnično novih in raznih pravicah, je največje važnosti, da se pospeši tehnični nauk v našem narodu. Vsa vprašanja, ki se tičejo naše skupne narodno-državne ekonomije in z njo tesno spojene prometa, naj bodo predmet najpazljivejšega proučevanja in skupnega narodno-ekonomskega sveta, ki se mora osnovati. Jug. Dem. Stranka naj vzame inicijativno v tej zadevi. Hranilnice. Poročevalec dr. Franc Černe: Na jugoslovanskem ozemlju cislajtanske države polovice so pričeli osnavljati prve hranilnice Nenci in Italijani ... Nemške hranilnice na slovenskem ozemlju upravljajo danes imetje 250 milijonov kron, skupni z italijanskimi pa 319 milijonov ... Slovenske, oziroma hrvatske hranilnice so imele na istem ozemlju konec leta 1916 vsega skupaj 103,877,990 kron v 22 hranilnicah. Iz dejstva, da je napram 319 milijonom, naloženih večina od naših rojakov v 27 neslovenskih hranilnicah, vloženo v 22 naših hranilnic samo 104 milijonov kron, izhaja torej, da Slovenci in Hrvati sami podpirajo Nemce in Italijane, da gospodarijo na ekonomskem polju. Ogronomni del onih 319 milijonov pade na kmetske vlagatelje. Na Koroskem nimamo niti ene slovenske hranilnice. Nemci imajo v Slavoniji že štiri svoje denarne zavode. Hranilnice v drugi jugoslovanski polovici niso niti malo razvite ter poslujejo kot banke. Do leta 1909. ni bilo med našimi hranilnicami nikake zveze. Tedaj se je osnovala zveza jugoslovanskih hranilnic. Medtem ko je zveza bolj informativna značaja, bi bil potreben zavod za tesno zvezo hranilnic v materialnem oziru: Banka jugoslovanskih posojilnic. Sprejeta je bila sledeča resolucija: Hranilnice so tako važen faktor na ekonomskem polju, da jih moramo označiti za glavni stebel narodne ekonomije. Slovenci in Hrvati z ozirom na hranilnice niso samostojni, temveč so ekonomski edvisi od tujecev. Z vsa silo moramo

delati na to, da bo prišel naš denar v naše roke. II. Politično-organizacijski odbor. Predsednik dr. Karol Triller, doženi odbornik; podpredsednik štajerski deželni poslanec dr. Vekoslav Kukovec in Petrič. Referent državni poslanec dr. Ravnihar je govoril o splošnih demokratskih načelih Jug. Dem. Stranke in rekel: Demokratska misel nalaga ne samo v strankah, temveč tudi v državi enake dolžnosti vsakomur, zato pa tudi jamči vsakomur enake pravice, ker je vsakomur potreben, da pride celota do izraza ... V to celoto spadajo tudi žene ... Narodnost in demokracija imata svoj izvor v naravnem pravu Sedanja vojna je zelo razvila demokratsko misel in vsakemu je danes jasno, da je glavni cilj te vojne zmaga demokratske misli. Glas, ki je prišel tokom te vojne iz svobodne Amerike, nam ni bil nov; demokratska misel je živela že zdavnaj pred vojno v nas samih, a vojna je dokazala nje pravico do obstoja. To resnico je izrazil predsednik Združenih držav kot predstavnika največje demokracije na svetu ... Ako ne smemo omeniti, da je demokratska misel živela v francoskem narodu tudi po revoluciji, moramo vendar omeniti znano formulo iz te vojne o avtonomiji in samoodločevanju narodov. Samo v iskrenem priznavanju demokratizma more videti vsak narod, nado na boljše bodočnost. Nedemokratskemu narodu ni mesta v zvezi narodov in škodljivci je oni, ki onemogočuje sporazum med narodi. Uvidevajo to in sledeč naravnemu instinktu za samohrano zahtevamo mi Jugoslavi za naša trojstvena edinstveni narod Srbov, Hrvatov in Slovencev na demokratskih načelih urejeno narodno državo. Ta država mora priznati enakopravnost vseh narodnih slojev in razredov, brez razlike na spol, katerim mora enaka, tajna in direktna volilna pravica odpreti pot v vse zakonodajne in avtonomne uprave, od občine do parlamenta. Vse institucije te države morajo biti demokratske, da bo narod sodeloval v najširšem obsegu. Govornik konstatira razliko, ki obstoja med J. D. Stranko in ostalimi slovenskimi strankami, to je Ljudsko stranko in Jug. social-demokratsko stranko. Socialistična stranka povdarja razredni boj in njej je narodnost že podrejen pojem. Ona vidi v splošni proletarizaciji rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska Ljudska stranka povdarja v prvi vrsti kmetski stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmetov, pa bodisi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignejo vsi sloji ... Vsak državljani je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mora odločevati na najširši podlagi in brez vsake falsifikacije izbrano zastopništvo naroda. Vsaka omejitev državne svobode, bodisi osebne svobode, bodisi svobode tiska, govora, prepričanja, združevanja, kritike, poučevanja, umetnosti, itd. mora biti izključena. Na temelju enakopravnosti priznavamo ženi iste pravice kot možu v kulturnem, pravnem, političnem in socialnem oziru. J. D. S. zahteva, da odločujejo v zadevah, ki so udepolnega pomena za narodno kulturno, gospodarsko in socialno življenje države, narod potom direktnega glasovanja, potom plebiscita ... Pri volitvah je treba omejiti grobost majorizacije potom proporcionalnega sistema. Zatem je referiral predsednik dr. Triller o občini kot osnovi moderne države. Načrt programa postavlja veliko občino kot temelj državne organizacije in javne uprave. Nad njo naj stoji kot edina instanca avtonomna državna organizacija, ki naj bo obenem nosilec širših nalog javne uprave. Ki presegajo lokalne kolektivne interese občine. Okrožje naj torej stoji na mestu dosedanje provincialne avtonomije, in obenem na mestu dosedanje državne nadziranja nad občini. Na ta način se naj odstrani dosedanji dualizem v javni upravi ... Tako bodo odpadli istotaki, tudi okrajni glavarji in deželni predsedniki. Nato so obširneje govorili o načelih demokratske javne uprave dr. Zupane o občinski ekonomski politiki pa poslanec Ribnikar. O sodnih in demokratski urejeni

državi je referiral poslanec dr. Ravnihar. Zborovanje. 30. junija je bilo otvorenje v veliki dvorani Narodnega doma ustanovno zborovanje Jug. D. Stranke. Zborovanje je otvoril predsednik dr. Tavčar. Predsednikom zborovanja je bil nato izvoljen dr. Ivan Tavčar, podpredsednica ga. dr. Tavčarjeva, podpredsednikom pa: Prosekar iz St. Jakoba v Rožu na Koroskem, župan Stepančič iz Renč na Goriškem, poslanec dr. Vekoslav Kukovec, štajersko, in dr. poslanec dr. Vladimir Ravnihar, Ljubljana. Prvi je izpregovoril dr. Tavčar: "Vsem je znano, kako je nastala naša Jug. Dem. Stranka, ki bo stopila na mesto dosedanjih narodnih in naprednih strank ... Ves svet se je prepričal, da je edinole demokracija rešiteljica držav in narodov. Ta rešilna ideja je morala voditi Jug. Dem. Stranko, da bomo pripravljivi za trenutek, ko bomo poglagali temelje jug. državi, neodvisni in ekonomsko samostojni. Ta stranka hoče združiti vse narodne elemente. Mi nočemo delati razlike med razredi: kmet, rokodelce, trgovec, uradnik, vsak član našega naroda je nam dobrodošel v naši politični organizaciji. Ne smemo dvomiti nad srečno bodočnostjo naše stranke, kakor tudi ne obupujemo nad bodočnostjo naroda, pa čeprav smo morali že pretrpeti toliko preganjanja. Moja dolžnost je, da se spominj dragih gostov, ki so nas posetili, dasi smo v težkih političnih okoliščinah. Zabrano mi je, Vas primernejše pozdraviti ... Pozdravljam urednika Strakota iz daljnje Češke. Češki narod nam je bratski narod. Bili smo nedavno tega pri njem v posetu in nepopisno so utisi, katere smo prinesli seboj domov. Naša dolžnost bi bila, da pozovemo na ustanovni zbor naše stranke tudi zastopnike češkega naroda. Jasno pa je, da nismo mogli zaradi razmer, ki vladajo danes v naših deželah, pozvati nikogar ... Pozdravljam sabsorskega poslanca dr. Srdjana Budisavljevića, zastopnika jugoslovanske demokratske organizacije, ki se osnavlja v Zagrebu. Pozdravljam gl. urednika dr. Ivana Novaka, zastopnika hravtskega dela našega naroda, in istotako zastopnika jugoslovanske demokratske stranke v Zagrebu, ki se zbira okoli Glasa Slovencev, Hrvatov in Srbov. Pozdravljam urednika Primorskih Novin, Ljubiča. Moj pozdrav vsem udeležencem iz slovenskih pokrajin, zlasti našim ženam. Pozdravljam zastopnike iz Koroskega, ki je oni del našega naroda, katerega se vedno spominjamo z največjo skrbjo in obenem z največjo ljubeznijo. Tudi na Koroskem bo zasijala Slovencev zlata svoboda. (Dve vrsti zaplenjeni.) Pozdravljam goste iz Primorske-Štajerskega, kakor iz vseh delov Kranjske." Poročila glavnih referentov. Dr. Kramer, referent za politično organizacijski odsek: Jug. D. Stranka zastopa stališče narodne individualnosti in želi povzdigniti naroda kot ekonomske in politične osebe. Zato zahteva svoboden razvoj naroda v neodvisni lastni državi, ki mora zediniti vse Slovence, Hrvatov in Srbe. Jug. Dem. Stranka si postavlja za nalogo, povzdigniti narod do najvišje stopnje kulture in napredka, vzemajoč v obzir specifične narodne posebnosti. Ena naših glavnih brig in naravna posledica naše zahteve po lastni državnosti je ekonomska emancipacija našega naroda. Mi smo nacionalisti, toda vtem oziru se razlikujemo od naših nasprotnikov, da ne poznamo sovraštva do drugih narodov, kakor se ponašajo nemški nacionalizem in imperializem s sovraštvom do vsega, kar je slovensko. Hočemo, da stopi naš narod svoboden in neodvisen v vrste drugih narodov. Toda tudi mi ne zahtevamo, da bi bili gospodarji drugim. Zavedamo se istotako vseh svojih dolžnosti napram slovenskemu narodu in naši stranki dajemo prvo besedo. Naše načelo je: vse za narod, pa vse tudi z narodom. Referent navaja nato glavne točke iz referatov posameznih govornikov v politično-organizacijskem odseku in predlaga zborovalcem resolucije, ki so že bile odobrene v posebnem odseku. "Naravna osnova demokratske države mora biti v javnopravnem življenju velika z najobsežnejšo avtonomijo in z vsemi potrebnimi atributi državne avtoritete teritorialno in ekonomsko zaokrožena

občina. Nad občino naj stoji avtonomno okrožje kot nadzorovalna in apelacijska instanca, obenem pa tudi kot neposredni nosilec in izvrševalec javnopravnih poslov kiršega značaja. Okrožje mora biti neposredno podrejeno centralni državni upravi. Dosedanja dvojna javna uprava mora prenehati, dosledno s tem tudi dosedanja provincialna avtonomija. Občino in okrožje vodi, na podlagi splošne in enake volilne pravice s proporcionalnim sistemom, izbrani občinski, oziroma okrožni odbor, ki svobodno izbira vse občinske, oziroma okrožne uradnike. (Druga resolucija se nanaša na občinsko ekonomijo, tretja na uradniško in učiteljsko vprašanje, četrta na časopisje.) Resolucije so bile sprejete soglasno. V imenu kulturnega odseka je govoril dr. Hešič. Za ekonomsko-socialni odsek je referiral deželni poslanec Adolf Ribnikar. Vse imetje na zemlji kakega naroda mora biti last dotičnega naroda. Jug. Dem. Stranka zahteva popolno nacionalizacijo ozemlja. (Zaplenjeno 12 vrst.) Mi zahtevamo nacionalizacijo trgovine, obrti in industrije. Druga zahteva je nacionalizacija našega ekonomskega življenja. (Govornik povdarja ogromno škodo, katero so trpeli Slovenci pod Avstrijo na ekonomskem polju, ker so jih izkoriščali mnogi vlastelini in tuji kapitalisti. Nato je govoril o delavskem vprašanju.) "Mi stojimo na stališču socialnih demokratov, ne na stališču boljševikov, hočemo se pa kot narodna stranka brigati tudi za delavce, ki so zelo važen član naroda." Pozdrav dr. Budisavljevića. Po volitvi izvrševalnega odbora stranke se je priglasil k besedi sabsorski poslanec dr. Srdjan Budisavljević. Med velikim navdušenjem je izročil pozdrave jugoslovanske demokratske skupine, ki je zbrana okoli Glasa Slovencev, Hrvatov in Srbov, ter se zahvalil za sprejem, katerega so mu priredili kot zastopniku bratskega naroda. Povdarjal je, da se istotako v Zagrebu, kakor po vsej srbski in hravtski zemlji čutijo ene v težnji po samostojni, neodvisni jugoslovanski državi in da imajo iste težnje kakor Slovenci." (6 vrst zaplenjenih.) "Biti hočemo ena-stranka, ki se bo borila za lepšo bodočnost edinstvenega jugoslovanskega naroda. Predsednik dr. Tavčar je podelil nato besedo poslancu dr. Ravniharju, ki je govoril o pravcu politike in o taktiki stranke do bodočega zborovanja zaupnikov. Svetovna vojna je revolucionirala naš narod v njegovem mišljenju in v njegovi volji ... Prej razdeljen na toliko in toliko strank, ki so se prepirale med seboj, ki so delale eksperimente na živem narodnem telesu, od katerih je imela vsaka pred seboj svoj cilj in šla svojim putem, ne vedno na korist narodu — ta narod je našel samega sebe. Danes moremo ugotoviti, da velika doba ni našla malih ljudi. (Odobranje. 47 vrst zaplenjenih.) Ko smo 30. maja 1917. mi državni poslanci dali narodu geslo, katero imenujemo majsko deklaracijo, tedaj je zapela narodova duša od navdušenja. To parolo smo dali tedaj narodu na glasovanje in izvršil se je plebiscit, da si lepšega in popolnejšega ne moremo misliti. Na stotine in stotine občin jo sprejelo, na stotisoče podpisov nje naša deklaracija. (14 vrst zaplenjenih.) Danes se nihče več ne vprašuje, ali se bo izpolnila, temveč je vsakdo prepričan, da bo napočil v najbližnji bodočnosti dan, ko bo postala naša zahteva meso in kri. S tem je že tudi dan prave naše politike. Na eni strani za ložiti vse narodne sile za popolno realizacijo našega cilja, na drugi strani pa brez usmiljenja odbijati vse napade na narodno integriteto in odgovorjati na napade. Zbrati in pripraviti moramo vse duševne in materialne moči, s katerimi razpolaga narod, da nas ne bo našel trenutek, ko bo izšlo solnce svobode, speče, da se ne bi šele tedaj menecali oči in začuden vpraševali, kaj pomeni ta svetloba. V tem trenutku moramo biti pripravljene, zgradba našega državnega telesa mora biti sezidana do najmanjših detajlov. Zato nam je potrebno ono edinstvo, ki veže in spaja danes narodne vrste brez razlike na stranke. To edinstvo moramo še bolj utrditi, še tesneje moramo skleniti naše vrste. Odvzimo zarjavelo orožje, s katerim

OPOMBA: Gg. državni tajniki so naprobn, da poročajo takoj vsako spremembo naslova in sicer glavnemu tajniku J. K. Jednoti. Trpi le, kdor se sam uslužno klanja, in brez moči je, kdor o prošlosti živi, nikdar ne oni, ki klubuje in stoji! Jos. Murn (Pesmi).

KUPUJTE VOJNO VARČEVANJE ZNAMKE! PODPISUJTE IN KUPUJTE BONDE SVOBODE!

